

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 69.489/3

van 1 juli 2021

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot uitvoering
van het Kunstendecreet van 23 april 2021’

Op 1 juni 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot uitvoering van het Kunstendecreet van 23 april 2021’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 22 juni 2021. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 1 juli 2021.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Zoals uit het opschrift ervan blijkt, strekt het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 23 april 2021 ‘over de ondersteuning van de professionele kunsten’ (hierna: het Kunstendecreet van 23 april 2021).

In hoofdstuk 1 van het ontwerp (‘Algemene bepalingen’) wordt in een aantal definities voorzien (artikel 1), wordt het Departement Cultuur, Jeugd en Media aangewezen als de dienst die bevoegd is voor de kunsten¹ (artikel 2), worden de disciplines bepaald waarvoor een beoordelingscommissie wordt samengesteld (artikel 3), en wordt de indiening van een subsidieaanvraag en van het onderzoek van de ontvankelijkheid ervan (artikelen 4 en 5), en de verdeling van het beschikbare budget (artikelen 6 en 7) geregeld, evenals de pool van experts waaruit de beoordelingscommissies worden samengesteld (artikelen 9 tot 12), en die beoordelingscommissies zelf (artikelen 13 tot 16). Voorts wordt het onderzoek van de aanvraag door de administratie geregeld (artikelen 17), worden de functiespecifieke subcriteria bepaald om de aanvragen van projectsubsidies en de aanvragen van werkingssubsidies te beoordelen (artikel 18), wordt voorzien in een draaiboek beoordeling (artikel 19), en wordt de wijze bepaald waarop een ontwerp van beslissing wordt opgemaakt (artikel 20), de beslissing wordt genomen en meegedeeld (artikelen 21 en 22) en de subsidies worden uitbetaald (artikelen 23 en 24). Ten slotte wordt de door de subsidieontvanger in te dienen verantwoording geregeld (artikel 25) en het toezicht door de administratie (artikel 26).

In hoofdstuk 2 van het ontwerp (‘Specifieke bepalingen over de subsidie-instrumenten’) worden de beurzen (artikelen 27 tot 33), de projecten (artikelen 34 tot 39), de residentiebeurzen (artikelen 40 tot 49), de tegemoetkomingen voor internationale presentatiemomenten (artikelen 50 tot 55), de internationale presentatieprojecten (artikelen 56 tot 62) en de werkingssubsidies (artikelen 63 tot 81) geregeld.

In hoofdstuk 3 van het ontwerp (‘Slotbepalingen’) wordt het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2018 ‘betreffende de uitvoering van het decreet van 13 december 2013 houdende de ondersteuning van de professionele kunsten’ opgeheven (artikel 82), wordt de inwerkingtreding van het te nemen besluit geregeld (artikel 84) en wordt in een overgangsregeling voorzien voor de verantwoording van en het toezicht op de werkingssubsidies in de periode 2017-2022 (artikel 83).

¹ In artikel 3, eerste lid, 1°, van het Kunstendecreet van 23 april 2021 wordt het begrip “administratie” gedefinieerd als “de dienst die bevoegd is voor de kunsten”. Uit de samenlezing van die bepaling met artikel 2 van het ontwerp vloeit voort dat voor de ontworpen regeling onder de administratie het Departement Cultuur, Jeugd en Media wordt verstaan.

RECHTSGROND

3.1. Het ontwerp vindt in beginsel rechtsgrond in de artikelen 3, tweede lid, 11, § 2, tweede lid, 12, eerste lid, 1° tot 4°, en 6° tot 8°, en tweede lid, 14, § 1, tweede lid, en § 2, 15, tweede lid, vijfde lid, 1°, en zesde lid, 18, tweede lid, 19, eerste lid, 2° en 3°, en tweede lid, 2°, 20, 23, tweede zin, 33, §§ 2 en 3, 34, tweede lid, 35, 36, tweede lid, 39, 41, tweede lid, 44, tweede lid, 47, tweede lid, 54, tweede lid, 56, § 2, eerste lid, en § 3, 58, tweede en derde lid, 59, tweede lid, 62, § 4, 63, tweede lid, 64, tweede lid, 82, derde lid, 83, 85, § 1, tweede en vierde lid, en 86, § 3, vierde lid, van het Kunstendecreet van 23 april 2021, onder voorbehoud van hetgeen volgt.

3.2. In de artikelen 10, 13, §§ 3, tweede en derde lid, 4 en 5, 14, § 2, tweede lid, en 16 van het ontwerp worden aspecten van de werking van de beoordelingscommissies geregeld, zoals het stemrecht van de voorzitter.

In artikel 82, derde lid, van het Kunstendecreet van 23 april 2021 wordt de Vlaamse Regering (hierna: de regering) weliswaar gemachtigd om de samenstelling, de aanstelling, het ontslag, en de vergoeding van het lidmaatschap van de diverse commissies te regelen, maar die bepaling vermeldt niet het regelen van de werking van de commissies.

Voor die regeling kan evenwel een beroep worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de regering beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, gelezen in samenhang met de artikelen 82 tot 86 van het Kunstendecreet van 23 april 2021.

3.3. In artikel 50 van het ontwerp wordt bepaald dat het maximaal toe te kennen bedrag voor een tegemoetkoming voor een internationaal presentatiemoment 7000 euro bedraagt (eerste lid) en dat een aanvrager maximaal twee keer per kalenderjaar een tegemoetkoming voor een internationaal presentatiemoment kan krijgen (tweede lid).

Het eerste lid van die bepaling vindt rechtsgrond in artikel 19, eerste lid, 3°, van het Kunstendecreet van 23 april 2021, naar luid waarvan de regering het maximumbedrag bepaalt voor de tegemoetkomingen voor internationale presentatiemomenten.

In artikel 19, derde lid, van het Kunstendecreet van 23 april 2021 wordt de regering evenwel enkel gemachtigd voor het bepalen van het aantal beurzen en het aantal residentiebeurzen die jaarlijks worden toegekend. Die bepaling vermeldt niet de tegemoetkoming voor een internationaal presentatiemoment. Ook uit de parlementaire voorbereiding van het Kunstendecreet van 23 april 2021 blijkt niet dat de decreetgever het aantal van dergelijke tegemoetkomingen die jaarlijks kunnen worden toegekend wou beperken. In de memorie van toelichting bij het ontwerp dat tot dat decreet heeft geleid wordt enkel gesteld dat het om “beperkte bedragen [gaat], bedoeld als impuls voor de deelname van kunstenaars of van kunstenuorganisaties aan initiatieven in het buitenland”,² maar niet dat het aantal van die tegemoetkomingen zou kunnen worden beperkt. Integendeel, in de memorie van toelichting

² *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 677/1, 14.

wordt eveneens gesteld dat de aanvragen voor dergelijke tegemoetkomingen “doorlopend kunnen ingediend worden”.³

Bijgevolg is er geen rechtsgrond voor het tweede lid van artikel 50 van het ontwerp. Die bepaling moet dan ook worden weggelaten.

3.4. In de rubriek ‘Rechtsgronden’ in de aanhef wordt ook melding gemaakt van artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en van artikel 75 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

3.4.1. De eerstgenoemde bepaling biedt volgens de gemachtigde rechtsgrond voor artikel 2 van het ontwerp, waarin het Departement Cultuur, Jeugd en Media wordt aangewezen als de dienst die bevoegd is voor de kunsten. Voor deze bepaling van het ontwerp is er evenwel een uitdrukkelijke specifieke rechtsgrond, namelijk artikel 3, tweede lid, van het Kunstendecreet van 23 april 2021, naar luid waarvan de regering de dienst aanwijst die bevoegd is voor de kunsten. Bijgevolg moet geen rechtsgrond worden gezocht in artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

3.4.2. Artikel 75 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 biedt volgens de gemachtigde rechtsgrond voor artikel 77 van het ontwerp, waarin de afwijkingen van artikel 72 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 worden geregeld. Ook voor deze bepaling is er echter een uitdrukkelijke specifieke rechtsgrond, namelijk artikel 54, tweede lid, van het Kunstendecreet van 23 april 2021. In die bepaling wordt de regering gemachtigd om de regels vast te stellen voor de reservevorming, waarbij zij kan afwijken van het voormelde artikel 72. Bijgevolg moet geen rechtsgrond worden gezocht in artikel 75 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

VORMVEREISTEN

4. Het ontwerp bevat bepalingen die verband houden met de verwerking van persoonsgegevens.

Bij de adviesaanvraag is advies nr. 32/2021 gevoegd dat de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens op 6 april 2021 over het ontwerp heeft uitgebracht. Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, reeds in tal van adviezen heeft opgemerkt, dient met betrekking tot die bepalingen niet enkel het advies te worden ingewonnen van de Vlaamse toezichtcommissie, maar ook het advies van de (federale) Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’. Het is immers die autoriteit die belast is met het toezicht op de naleving van de ‘algemene’ regels inzake de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid ter uitvoering van de algemene verordening

³ *Idem*, 54.

gegevensbescherming⁴ heeft vastgesteld. Daaronder valt ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven teneinde te voldoen aan de voormelde adviesverplichting.⁵

De conclusie is dan ook dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog moet worden ingewonnen vooraleer het ontwerp doorgang kan vinden.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het inwinnen van het voornoemde advies nog wijzigingen zou ondergaan,⁶ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1. In artikel 4 van het ontwerp wordt de administratie gemachtigd om het model voor een subsidieaanvraag en een verantwoording ter beschikking te stellen. Naar luid van artikel 10, eerste lid, van het ontwerp legt de administratie een voorstel van intern reglement van de beoordelingscommissies ter goedkeuring voor aan de Vlaamse minister bevoegd voor de cultuur (hierna: de minister), waarin de dagelijkse, interne en externe aangelegenheden van een commissie geregeld zijn, waarin de deontologische code is opgenomen (artikelen 1, 8°, van het ontwerp) en waarin de hoogte van de vergoedingen waarop de experts aanspraak kunnen maken wordt bepaald (artikel 11, tweede lid, van het ontwerp). In artikel 19, eerste lid, van het ontwerp wordt de administratie gemachtigd om een voorstel van draaiboek beoordeling voor te leggen aan de minister, dat onder meer de uitvoerende elementen van de beoordelingstechniek (artikel 1, 5°, van het ontwerp) en de onderverdeling in subdisciplines (artikel 3, tweede lid, van het ontwerp) bevat, en waarin de wijze waarop de toelichting bij de aanvraag voor een werkingssubsidie wordt voorbereid en georganiseerd, nader wordt bepaald (artikel 65, tweede lid, van het ontwerp). De minister keurt het draaiboek beoordeling goed (artikel 19, tweede lid, van het ontwerp).

5.2. De toekenning van regelgevende bevoegdheid aan een ambtenaar die geen politieke verantwoordelijkheid draagt ten opzichte van een democratisch verkozen vergadering is in principe ontoelaatbaar, omdat afbreuk wordt gedaan aan het beginsel van de eenheid van verordenende macht en aan het beginsel van de politieke verantwoordelijkheid van de ministers. Enkel wanneer het gaat om maatregelen die een beperkte en technische draagwijdte hebben, kan een dergelijke delegatie worden aanvaard.

5.3. Wat betreft het in artikel 4 van het ontwerp vermelde model voor een subsidieaanvraag en verantwoording, gaf de gemachtigde de volgende toelichting:

⁴ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.

⁵ Adv. RvS 61.267/AV van 27 juni 2017 over het voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 december 2017, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, 106-115 (opmerkingen 1 tot 6) en 117 (opmerking 3).

⁶ Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

“De modellen bevatten enkel gegevens die voortvloeien uit het Kunstendecreet en het ontwerpbesluit, zoals bijvoorbeeld de vraag naar begrotingsgegevens of toelichting n.a.v. beoordelingscriteria.

De modellen hebben een drieledig doel:

- a) de aanvragers een richtlijn bieden om een kwaliteitsvolle aanvraag of verantwoordingsdossier op te stellen;
- b) de vergelijkbaarheid van aanvragen of verantwoordingsdossiers verhogen, in functie van een efficiënte behandeling door experts of administratie;
- c) het verzamelen van beleidsrelevante gegevens met het oog op monitoring, zoals vermeld in het ontwerpbesluit art. 33, 2°; art. 38, eerste lid, 3°; art. 38, tweede lid, 3°; art. 49, 2°, art. 55, 3°, art. 62, 3° en art. 73°, eerste lid, 3°.

Gezien het operationele niveau en het geen reglementaire beslissing betreft, is in het ontwerpbesluit een delegatie aan de minister niet noodzakelijk, noch aangewezen.”

Voor zover het model dat de administratie ter beschikking stelt inderdaad enkel gegevens bevat die overeenkomstig het Kunstendecreet van 23 april 2021 of het te nemen besluit zijn vereist, kan hiermee worden ingestemd.

5.4. Het draaiboek beoordeling en het intern reglement van de beoordelingscommissies lijken wel nieuwe regels te bevatten die door de leden van de beoordelingscommissies moeten worden nageleefd. Vermits evenwel de administratie een voorstel formuleert dat door de minister wordt goedgekeurd, kan de minister voor het draaiboek beoordeling en het intern reglement politiek verantwoordelijk worden gehouden.

Dat neemt niet weg dat de goedkeuringsbevoegdheid van de minister lijkt te impliceren dat hij het door de administratie geformuleerde voorstel enkel kan goed- of afkeuren, zonder het voorstel te kunnen wijzigen. De vraag rijst of dit de bedoeling is van de stellers van het ontwerp. Indien dit niet het geval is, zou moeten worden bepaald dat de minister, op voorstel van de administratie, het draaiboek beoordeling en het intern reglement van de beoordelingscommissies vaststelt.

6.1. In de artikelen 36 en 66 van het ontwerp wordt verwezen naar, respectievelijk, de “de principes van fair practices en integriteit” en “de principes van goed bestuur, fair practices en integriteit” en naar “de daarvoor geldende codes binnen de kunstensector”.

6.2. De artikelen 15, vijfde lid, 33, § 1, 56, § 1, 59, eerste lid, en 63, eerste lid, van het Kunstendecreet van 23 april 2021 voorzien in een gelijkaardige verwijzing naar de voormelde principes. In advies 68.570/3 van 5 februari 2021 heeft de Raad van State hieromtrent het volgende opgemerkt:

“6.4.3.5. In artikel 15, vierde en vijfde lid, van het voorontwerp wordt als bijkomende subsidievereiste bepaald dat de ontvanger van een subsidie bij de vergoeding van de medewerkers de principes van fair practices toepast, zorg draagt voor het eigen archief en de principes van goed bestuur naleeft. In de artikelen 33, § 1, 2°, en 56, § 1, 2°, c), van het voorontwerp wordt als beoordelingscriterium voor een projectsubsidie of een werkingssubsidie vermeld dat aandacht wordt besteed aan ‘een correcte vergoeding van kunstenaars, fair practices en integriteit’. Voor de beoordeling van een aanvraag door een

kunstenorganisatie van een werkingssubsidie voor twee beleidsperioden en voor de erkenning van een kunstenorganisatie als kunsteninstelling wordt bepaald dat ze in hun werking op voorbeeldstellende wijze de principes van fair practices, integriteit en cultural governance moeten opnemen.⁷

Hieromtrent om uitleg gevraagd, heeft de gemachtigde de volgende toelichting gegeven bij de begrippen ‘fair practices’ en ‘principes van goed bestuur’:

‘Binnen de kunstensector zijn de afgelopen jaren afspraken gemaakt om meer aandacht te vragen voor de principes van fair practices en de principes van goed bestuur. Waaruit dit precies bestaat werd recent vastgelegd in de 'Bestuurscode Cultuur'

([https://medialibrary.uantwerpen.be/oldcontent/container28663/files/Bestuurscode%20Cultuur%20\(digitaal\).pdf?_ga=2.259701839.437903150.1610634224-1547844151.1606745035](https://medialibrary.uantwerpen.be/oldcontent/container28663/files/Bestuurscode%20Cultuur%20(digitaal).pdf?_ga=2.259701839.437903150.1610634224-1547844151.1606745035)) Een onderdeel van deze 'fair practices' bestaat uit 'fair pay' voor kunstenaars, wat in de kunstensector gedeeld wordt via een website (<https://www.juistisjuist.be/>) Omdat dit zaken zijn die contextueel zijn en in de tijd kunnen wijzigen is dit niet vastgelegd in het decreet.

Wel is een delegatie opgenomen in artikel 15, derde lid, 1° en in artikel 33, §3 en in artikel 56, §3 voor de nadere bepaling van deze principes in het uitvoeringsbesluit, met bedoeling daarin te kunnen opnemen dat de vigerende codes in de kunstensector onderschreven dienen te worden.’

Wat het begrip ‘cultural governance’ betreft, zette hij het volgende uiteen:

‘Cultural governance is een Engelse term die verwijst naar de wijze van bestuur van culturele organisaties. De Universiteit Antwerpen deed in 2012 een grondig onderzoek hiernaar en stelde in 2012 een eerste Bestuurscode Cultuur op. Deze code werd in 2020 volledig herwerkt. De cultuursector aanvaardt dit document als een belangrijke oriënterende leidraad. <https://overlegkunsten.org/nl/nieuws/390/nieuwe-bestuurscode-cultuur-gelanceerd>.

Door de term cultural governance op te nemen en de nadere bepaling ervan te delegeren aan de Vlaamse Regering, wil de decreetgever de toepassing van deze Bestuurscode Cultuur stimuleren, zonder de titel van het document concreet te vermelden aangezien dit in de tijd kan wijzigen.’

Opdat de precieze draagwijdte van de voormelde begrippen voldoende duidelijk zou zijn, zouden ze minstens in de memorie van toelichting nader moeten worden omschreven.’⁸

6.3. In de memorie van toelichting bij het ontwerp dat tot het Kunstendecreet van 23 april 2021 heeft geleid, wordt omtrent die principes het volgende uiteengezet:

“21. De aandacht voor de principes van fair practices en integriteit worden als beoordelingscriterium getoetst bij aanvragen voor projectsubsidies en werkingssubsidies. De Vlaamse Regering heeft de mogelijkheid om nog nader te bepalen aan welke voorwaarden een aanvrager moet voldoen of welke documenten een aanvrager moet onderschrijven in verband met de principes van fair practices en integriteit.

⁷ Voetnoot 41 van het aangehaalde advies: Artikelen 59, eerste lid, 3°, a) en 63, eerste lid, 8°, van het voorontwerp.

⁸ Adv.Rvs 68.570/3 van 5 februari 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het Kunstendecreet van 23 april 2021, *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 677/1, 191-192.

Verder wordt in overeenstemming met de strategische visienota in voorliggend ontwerp van Kunstendecreet voorzien dat zowel kern- en kunstinstellingen een voorbeeldstellende rol opnemen rond de principes van goed bestuur, fair practices en integriteit.”⁹

In het thans voorliggende ontwerp wordt evenwel niet nader omschreven aan welke voorwaarden de aanvrager van een projectsubsidie of een werkingssubsidie moet voldoen. Er wordt ook niet bepaald welke documenten hij moet onderschrijven om aan het vereiste te voldoen dat hij aan de principes van fair practices en integriteit voldoet. Er wordt enkel in zeer vage bewoordingen verwezen naar “de daarvoor geldende codes binnen de kunstensector”. Vermits het om beoordelingscriteria gaat bij een aanvraag van een projectsubsidie of een werkingssubsidie moet ter wille van de rechtszekerheid in het ontwerp zelf nader worden omschreven wat die principes van goed bestuur, fair practices en integriteit inhouden of moet minstens nauwkeuriger worden bepaald over welke codes het gaat.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

7. De rubriek ‘Rechtsgronden’ van de aanhef moet worden aangepast aan hetgeen hiervoor over de rechtsgrond voor het ontwerp is opgemerkt. Zo moeten de verwijzingen naar artikel 87, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en naar artikel 75 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 worden weggelaten. Voorts moet bijkomend worden verwezen naar de artikelen 14, § 2, 20, 23, tweede zin, 35, 56, § 3, 59, tweede lid, 62, § 4, 63, tweede lid, en 83 van het Kunstendecreet van 23 april 2021 en moet worden verwezen naar de artikelen 36, *tweede lid* (in plaats van: “eerste lid”) en 86, § 3, *vierde lid* (in plaats van “tweede lid), van hetzelfde decreet.

Artikel 5

8. Uit artikel 5, eerste lid, 2°, van het ontwerp vloeit voort dat de administratie onderzoekt of een aanvraag voldoet aan de algemene ontvankelijkheidsvoorwaarden vermeld in het Kunstendecreet van 23 april 2021.

Volgens de gemachtigde worden hiermee de ontvankelijkheidsvoorwaarden bepaald in artikel 10, § 1, tweede lid, § 2, tweede lid, § 3, tweede lid, § 4, tweede lid, en § 5, tweede lid, van het voormelde decreet bedoeld.

Het zou duidelijker zijn om uitdrukkelijk naar deze bepalingen te verwijzen.

⁹ *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 677/1, 17.

Artikel 7

9. Naar luid van artikel 7, derde lid, van het ontwerp beslist de minister over het beschikbare budget per discipline.

Hieromtrent om toelichting gevraagd, verklaarde de gemachtigde:

“De subdelegatie, vermeld in artikel 7, derde lid van het ontwerpbesluit heeft geen betrekking op reglementaire besluiten. De minister verdeelt het budget per discipline en kan finaal nog bijsturen in zijn beslissing ten opzichte van de initiële budgetverdeling, aangezien hij zelf de eindbeslissing neemt over deze subsidielijnen (nl beurzen en projecten).

De beslissing m.b.t. werkingssubsidies wordt genomen door de Vlaamse Regering. De minister maakt dus aan het begin van de procedure een eerste, voorlopige verdeling van het beschikbare budget over de discipline, om de beoordelingscommissies toe te laten aan landschapszorg te doen en hun werk goed te kunnen uitvoeren. Finaal kan de Vlaamse Regering echter de initiële budgetverdeling per discipline nog bijsturen in haar definitieve beslissing. Het woord ‘beslissing’ is dus wat ongelukkig gekozen in artikel 7, derde lid.”

Het ontwerp moet worden aangepast om het beter in overeenstemming te brengen met de door de gemachtigde uiteengezette werkwijze.

Artikel 16

10. In artikel 16, § 3, van het ontwerp wordt gewag gemaakt van de Landschapscommissie “vermeld in artikel 84 van het Kunstendecreet van 23 april 2021”.

Volgens de gemachtigde wordt evenwel artikel 86 van hetzelfde decreet bedoeld. Bijgevolg moet de verwijzing worden aangepast.

Artikel 41

11. Naar luid van artikel 41 van het ontwerp kunnen, als de residentieplek een organisatie is die in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd is, maximaal vijf residentiebeurzen per jaar voor die residentieplek ondersteund worden.

Gevraagd waarom die beperking enkel geldt voor residentieplekken in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, verklaarde de gemachtigde:

“Het is de bedoeling van de nieuwe subsidielijn ‘residentiebeurzen’ om in eerste instantie internationale aanwezigheid van kunstenaars in het buitenland te stimuleren, dus buiten het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Daarnaast wordt met de opening om ook binnenlandse residenties te ondersteunen, beperkter ruimte geboden om de internationale vernetwerking en de uitwisseling tussen binnen- en buitenlandse kunstenaars in de residenties in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te stimuleren. De focus blijft echter het bieden van buitenlandse kansen aan kunstenaars die hier gevestigd zijn. De limitering tot vijf residentiebeurzen

moet in dit licht gezien worden, en houdt ook rekening met een beperkt budget dat voor deze subsidielijn ter beschikking zal zijn.

Daarnaast wordt de meerderheid van de bestaande residentieplekken in het Nederlandse taalgebied of tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad al ondersteund via een werkingssubsidie binnen het Kunstendecreet.”

Artikel 46

12. In artikel 46, eerste lid, van het ontwerp wordt de administratie gemachtigd om met een aantal buitenlandse residentieplekken een overeenkomst te sluiten.

Vermits de administratie geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft, wordt het best gepreciseerd dat de administratie de overeenkomst sluit namens de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 76

13. In artikel 76, eerste lid, van het ontwerp wordt gewag gemaakt van de aanvullende voorwaarden vermeld in artikel 15, *vijfde lid*, 3°, van het Kunstendecreet van 23 april 2021.

Er moet, zoals de gemachtigde erkende, evenwel worden verwezen naar artikel 15, *zesde lid*, 3°, van het voormelde decreet: het is immers daar dat de door de regering te bepalen aanvullende voorwaarden worden vermeld. Het vijfde lid van die bepaling telt overigens geen punt 3°.

Artikel 80

14.1. Uit artikel 58, eerste lid, 1°, van het Kunstendecreet van 23 april 2021 vloeit voort dat een kunstenorganisatie, om een aanvraag voor werkingssubsidies voor twee beleidsperiodes te kunnen aanvragen, op het moment van de aanvraag gedurende minstens twee opeenvolgende beleidsperiodes voorafgaand aan de aangevraagde twee beleidsperiodes een werkingssubsidie moet hebben gekregen. In het tweede lid van die bepaling wordt de regering gemachtigd om die voorwaarde nader te bepalen.

Ter uitvoering hiervan wordt in artikel 80, § 1, eerste lid, van het ontwerp bepaald dat het om een werkingssubsidie van 600 000 euro moet gaan.

Gevraagd hoe dit bedrag kan worden verantwoord in het licht van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, verklaarde de gemachtigde:

“Art. 80 is gebaseerd op de delegatie in art. 58°, tweede lid gecombineerd met art. 58, 1° en 3° van het Kunstendecreet.

Met deze bepaling kan de groep van circa 20% hoogst gesubsidieerde aanvragers een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes aanvragen. Dit lijkt ons billijk. Het is de bedoeling deze groep niet te ruim te maken, maar enkel voor te behouden voor organisaties die zich onderscheiden.

Als de grens minder dan 600.000 euro bedraagt, betreft het hier geen organisatie die zich van vergelijkbare kunstenuorganisaties onderscheidt binnen haar discipline, door haar schaalgrootte. De grens van 600.000 euro heeft dus als doel te vermijden dat kleinere organisaties, die deze schaalgrootte niet bereiken, tevergeefs een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes kunnen aanvragen.”

Luidens artikel 58, eerste lid, 3°, van het Kunstendecreet van 23 april 2021, waarnaar de gemachtigde onder meer verwijst, onderscheidt een kunstenuorganisatie die een aanvraag voor een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes formuleert zich, op het moment van de aanvraag, van vergelijkbare kunstenuorganisaties binnen haar discipline door haar schaalgrootte. Ofschoon het bedrag van de werkingssubsidie die een kunstenuorganisatie in het verleden heeft ontvangen een aanwijzing kan zijn van haar schaalgrootte, vallen de twee begrippen niet noodzakelijk samen. Bijgevolg volstaat het niet om enkel naar de schaalgrootte te verwijzen om het vereiste van een werkingssubsidie van 600 000 euro te verantwoorden. Er moet in een bijkomende verantwoording voor dit vereiste kunnen worden voorzien.

14.2. In artikel 80, § 1, derde en vijfde lid, van het ontwerp wordt in een uitzondering voorzien op het voormelde vereiste van een werkingssubsidie van 600 000 euro in geval van een fusie of als de aanvrager in één of twee beleidsperiodes voorafgaand aan de aanvraag een werkingssubsidie ontving van een provinciale overheid.

Gevraagd hoe die afwijking kan worden verantwoord in het licht van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, verklaarde de gemachtigde:

“Het is noodzakelijk om ook voor organisaties die niet de mogelijkheid hadden om gedurende twee beleidsperiodes in het Kunstendecreet werkingssubsidie te ontvangen en die dus strikt genomen niet aan de voorwaarden kunnen voldoen, toch de mogelijkheid te geven om een aanvraag voor een werkingssubsidie voor twee beleidsperiodes in te dienen als zij gefuseerd zijn of een werkingssubsidie ontvingen van een provinciale overheid. Op die manier wordt rekening gehouden met de evoluties in de kunstensector op Vlaams niveau.”

Op die manier wordt evenwel het criterium van die afwijking, namelijk in geval van een fusie of van een werkingssubsidie van een provinciale overheid, niet verantwoord. De stellers van het ontwerp zullen alsnog in een deugdelijke verantwoording moeten kunnen voorzien.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Wilfried VAN VAERENBERGH